

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

УДК 378.147.227:616.31

**МОЖЛИВОСТІ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ
У ВИЩІЙ СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ОСВІТИ****О.А. Удод, В.Г. Центіло****Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ, Україна**

Підготовка конкурентоспроможних фахівців в умовах, максимально наближених до професійної діяльності, є одним з важливих завдань вітчизняної вищої освіти. Набуття здобувачами вищої освіти саме професійних компетенцій покладено в основу нещодавно прийнятого та затвердженого МОН України Стандарту вищої освіти у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія» для другого (магістерського) рівня. Перетворення у вищій стоматологічній освіті мають відповідати викликам сьогодення, однак, орієнтуючись на кінцеву мету навчання, зокрема, на готовність здобувача вищої освіти до професійної діяльності, у тому числі в умовах фахової конкуренції на світовому та європейському ринках праці, слід враховувати необхідність впровадження та широкого використання у навчальному процесі новітніх педагогічних технологій. Інтерактивне навчання відносять саме до таких інноваційних підходів. Тим більш, що за неминучого та безальтернативного реформування вітчизняної охорони здоров'я і, зокрема, стоматологічної допомоги, впровадження різноманітних елементів та варіантів інтерактивного навчання виглядає актуальним та своєчасним.

Мета роботи - аналіз методів інтерактивного навчання, адаптованих до додипломної освіти здобувачів за спеціальністю «Стоматологія».

Одним з добре відомих серед широкого спектру інтерактивних методів навчання є кейс-метод. Для викладання клінічних стоматологічних навчальних дисциплін він застосовується у різних модифікаціях, однак у будь-якому випадку цей метод передбачає наявність великого банку ситуаційних завдань. Ситуаційні завдання, які моделюють різні клінічні випадки, мають бути складеними таким чином, щоб учасники, зокрема, здобувачі вищої освіти, пропонували власні шляхи та варіанти вирішення ситуації, а не обирали з переліку запропонованих. Такий підхід виглядає особливо важливим в умовах, коли здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» мають складати єдиний державний кваліфікаційний іспит, одним з складових якого є, як відомо, інтегрований тестовий іспит. Екзаменаційний буклет цього іспиту містить 200 тестових завдань формату А з вибірковою формою відповіді. До переліку дистракторів у таких тестових завданнях входять п'ять варіантів відповідей, з яких правильним є тільки один. Зрозуміло, що максимальні зусилля здобувачів спрямовані на підготовку до тестового іспиту саме за завданнями формату А, рішення яких за наявності відповідних знань вимагає лише обрати вірний варіант без самостійного

пошуку та обґрунтованої побудови логічної послідовності дій. У зв'язку з цим, клінічні ситуаційні завдання за застосування кейс-методу повинні передбачати конструктивну форму відповіді.

У ситуаційних завданнях з стоматологічних навчальних дисциплін моделюють конкретні клінічні ситуації, в яких, відповідно до запропонованої тематики, мають бути закладені суб'єктивні дані про пацієнта з певним захворюванням зубів, пародонта або слизової оболонки та результатом основних об'єктивних методів дослідження, що дозволяють побудувати попередній діагноз та зазначити широкий перелік захворювань, які мають близькі до наведених в умовах ситуаційного завдання симптоми та ознаки, для проведення диференційної діагностики. Здобувачі обговорюють дані основних методів дослідження, пропонують ті чи інші додаткові методи, перераховують ознаки захворювання, які наведені у завданні та є подібними до тих, що характерні зі списку хвороб для диференційної діагностики. Кожний з здобувачів має право висловити свою точку зору з відповідною аргументацією та обґрунтуванням. Слід зазначити, що важливу роль щодо застосування кейс-методу під час викладання клінічних стоматологічних навчальних дисциплін має візуалізація інформації, яка викладена у ситуаційних завданнях. Кожне таке завдання з клінічної ситуації у терапевтичній стоматології супроводжується презентацією, яка містить ілюстрації щодо об'єктивної клінічної картини захворювання, яке обговорюється, зокрема, зображення стану зубів та пародонта, вигляд каріозної порожнини, міжзубних ясенних сосочків, альвеолярної частини ясен, елементів ураження слизової оболонки порожнини рота тощо. Додаткову інформацію містять рентген-знімки та дані комп'ютерної томографії, результати клінічного дослідження крові та сечі. Особливу цінність мають застосовані під час обговорення муляжі та моделі зубів, зубних рядів та щелеп. Якщо ж клінічна ситуація стосується інших клінічних навчальних дисциплін, таких, як ортопедична або дитяча стоматологія, то наочна демонстрація різноманітних ортопедичних конструкцій, зокрема, незнімних або знімних протезів, вкладок, штифтів, вінірів або штучних коронок, а також ортодонтичних апаратів надають стейкхолдерам додатковий поштовх для обговорення ситуації та вибору правильного рішення з обґрунтованою мотивацією та виділенням провідних ознак цієї думки.

Останнім часом на профільній кафедрі нашого медичного університету отримали застосування відеоролики з моделюванням викладання хворим скарг та клінічних симптомів, які супроводжуються низкою попередньо підібраних за темою практичного заняття зображень. В умовах, коли внаслідок певних зрушень у вітчизняній охороні здоров'я кількість пацієнтів у лікувальних закладах стоматологічного профілю різко знизилася, коли стоматологічна допомога перестала бути безоплатною, знайти та підготувати тематичних хворих для демонстрації на практичному занятті, а, тим більш, надати можливість студентам під контролем викладача провести їх лікування, виглядає

проблематичним, кейс-метод та інші методи інтерактивного навчання, безперечно, мають впевнені перспективи для широкого впровадження.

Висновок. Використання інтерактивних методів щодо клінічних стоматологічних навчальних дисциплін мотивує здобувачів вищої освіти, стимулює клінічне мислення та наближає навчання до реальних професійних умов майбутньої діяльності.

УДК 378.046-021.68:378.22:101

**ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ «ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ» В АСПІРАНТУРІ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

О.О. Лівенцова, І.О. Павлова

З 1929 року в Одеській національній академії харчових технологій функціонує аспірантура як основна форма підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів.

Уніфікована практика підготовки кандидатів і докторів наук була забезпечена збалансованим документом, Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, яке було затверджено Кабінетом Міністрів України № 309 від 01 березня 1999 року. Цей документ сприяв організаційно-науковому адмініструванню в університетському середовищі, віддзеркалюючи тогочасний рівень централізації у сфері вищої освіти.

Суспільно-політичні процеси в Україні, її євроінтеграційні прагнення, запити академічної спільноти на досягнення автономії вишів втілилися у прийняття 2014 році Закону України «Про вищу освіту». Однією з новацій Закону стала трансформація аспірантури і докторантури у третій (освітньо-науковий) і четвертий (науковий) рівень вищої освіти відповідно до європейських традицій.

23 березня 2016 року Кабінетом Міністрів України було затверджено постанову № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукові установи)».

Прийняття зазначеного нормативно-правового документу спонукає заклади вищої освіти на пошук нових інноваційних підходів щодо організації освітнього процесу та створення умов для розкриття творчого потенціалу молодих науковців.

Інституційну спроможність здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії наша академія довела ліцензуванням 2016 році 10 спеціальностей з 7 галузей знань на третьому (освітньо-науковому) рівні:

051 Економіка

073 Менеджмент

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

29. Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
30. Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
31. Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
32. Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
33. Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
34. Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
35. Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
36. Харківський національний медичний університет, м. Харків
37. Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

To the convergence of education and business	
O. Cherednichenko	219
Іморталізм як категорія соціогуманітарного педагогічного дискурсу	
Є.І. Распопов	220
Практична підготовка студентів-стоматологів: реалії та проблеми	
О.А. Удод, С.І. Драмарецька, Г.С. Вороніна	225
Можливості інтерактивного навчання у вищій стоматологічній освіті	
О.А. Удод, В.Г. Центіло	227
Особливості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Доктор філософії» в аспірантурі Одеської Національної Академії Харчових Технологій	
О.О. Лівенцова, І.О. Павлова	229
Практичні навички у сфері бухгалтерського обліку - базове підтвердження теоретичного курсу вивчення дисципліни: «Бухгалтерський облік»	
Л.В. Іванченкова, Л.Б. Скляр, Г.О. Ткачук	231
Наукова робота як інструмент забезпечення та підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти	
Н.М. Купріна, Т.М. Ступницька, Т.Д. Маркова	232
Методика оцінки економічної безпеки підприємства: проблеми викладання	
Г.О. Ткачук	233
Розвиток професійних компетенцій при проходженні практики за кордоном	
Л.В. Агунова, М.Р. Мардар	234
Особливості підготовки економістів у світлі цифровізації економіки	
Л.Л. Лобоцька, О.Л. Фрум, С.М. Дідух	237
Організація освітнього процесу, реформування вищої освіти	
Л.Д. Риженко	238
Засоби мотивації студентів спеціальності 181 «Харчові технології» до вивчення дисципліни «Електротехніка»	
П.М. Монтік, А.А. Галіулін, О.Ю. Розіна	241
Важливість вивчення дисципліни «Водопідготовка в тепленергетиці» майбутніми фахівцями зі спеціальності «Теплоенергетика»	
О.О. Коваленко, О.Б. Василів	243
Роль мотивації для викладання дисциплін у технічному ЗВО	
І.О. Кузнецова, Г.В. Крусір, І.В. Коваленко, О.Л. Гаркович	244
Студентські науково-прикладні спільноти як ефективний засіб підвищення якості вищої освіти	
О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко	245
Юридичні та моральні аспекти DATA у вищій школі	
І.С. Дружкова, А.Ф. Коваленко	248
Викладання методики визначення цільового сегменту, як запорука успішного розвитку підприємницької діяльності	
О.М. Голодонуєк, Л.Є. Леонова, В.В. Мільчева	252
Застосування SMART-технологій у навчальному процесі	
І.О. Климентьєва, Н.А. Ткаченко, Д.М. Скрипніченко	255
Про організаційно-методичні заходи щодо покрокового впровадження Англійської мови в освітній процес	
О.І. Павлов	257